

ŠLOUN HARLOU

SVE ŠTO
NIKAD NISMO
IZGOVORILI

Prevela s engleskog
Jelena Tanasković

■ Laguna ■

Naslov originala

Sloan Harlow

EVERYTHING WE NEVER SAID

alloy**entertainment**

Copyright © Published by arrangement with Rights
People, London

Produced by Alloy Entertainment, LLC”

Translation copyright © 2024 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Za sve Hejli i Ele ovog sveta
i svakoga ko se ikada osetio izgubljeno i usamljeno*

Prvo poglavlje

Ela

Kiša u gustim mlazovima zapljuskuje prozore. Jutarnje olujno nevreme, praćeno munjama i grmljavinom, glasno obznanjuje početak nove radne nedelje u Džordžiji. Budna sam već satima, slušam zavijanje vetra i maštam kako vazdušni kovitlac provaljuje kroz zid i odnosi me u nepoznatom pravcu.

Negde ispred sobe čuje se tiho škripanje parketa. U prorezu ispod vrata nazirem maminu senku. Drvo stenje pod njenim stopalima. Zvuk oklevanja. Pokucati ili ne?

Koraci se polako udaljavaju u pravcu spavaće sobe mojih roditelja.

Očigledno ne.

Pre samo godinu dana ona bi bez pitanja upala u sobu i počela da me grdi što sam još u krevetu. Pre samo godinu dana njena ćutnja bi bila nezamisliva. Ali pre godinu dana je sve bilo drugačije. Zaslužila sam ovu tišinu, ovaj teški kamen oko vrata. Ustajem iz kreveta poput pokajnika i počinjem da se pripremam za nemoguće: prvi dan svoje poslednje godine u srednjoj školi *Nort Dejvis*.

Iako mi to sada deluje kao epizoda iz nekog prethodnog života, dobro se sećam pod kolikim sam stresom bila prvog

dana jedanaestog razreda*. Nije bilo te količine arganovog ulja koja bi odagnala džordžijsku vlagu iz moje neukrotive crne kose. Efekat „mačjih očiju“, koji je prethodne večeri mom licu davao zavodljiv izgled, tog jutra me je pretvorio u karikaturu: iz ogledala me je posmatrao lik filmske negativke koja se sprema da uceni stanovništvo Gotama puštanjem gasa smejavca.

Uspaničeno sam poslala selfi sa porukom „Upomoć!“ svojoj omiljenoj osobi.

Hejli je odgovorila istog trena: „Zezaš me? Blistaš, ribo! Samo svrati da ti pomognem oko kose. Moja pegla je jača i od džordžijskog leta.“

A danas?

Danas na sebe navlačim prve odevne predmete koje sam na podu napipala nožnim prstima: iste farmerke koje sam nosila juče (i prekjuče, i dan ranije) i sivu duksericu umazanu prošlonedeljnim prelivom za salatu. Ne sećam se kada sam poslednji put pogledala u ogledalo.

Tuga je prokopala dubok kanjon između današnje mene i glupe devojčice od prošle godine, kojoj su najveći problem u životu predstavljali loš ajlajner i tršava kosa. Kako je samo mrzim.

Kako samo čeznem za njom.

Koračajući hodnicima *Nort Dejvisa*, imam utisak da se ne vraćam kao Ela, već kao Elina senka, duh žive osobe. Ta pomisao mi zaseca srce, bolno poput posekotine od papira. Kamo sreće da sam *zaista* duh. Možda bih nekako premostila dimenzije i nastavila da se družim sa Hejli. Imala bih s kim da razgovaram, kome da prenosim sve najvažnije novosti.

Kao, na primer, to da njen ormarić u školi sada koristi Albert Vonski. Verovatno bi se samo stresla i prokomentarisala nešto u fazonu: *Molim te, spasi moje slike Pedra Paskala pre nego što ih kreten pokrije anime pornografijom*, na šta bih se ja nasmejala i odgovorila: *Žao mi je, zakasnila si*.

* Ekvivalent trećeg razreda naše srednje škole. (Prim. prev.)

Rekla bih joj da još uvek nikome nije palo na pamet da popravi oštećenje koje sam napravila šutnuvši vrata ormarića poble četvorke iz latinskog. Kao ni ono koje je ona, iz solidarnosti, napravila odmah pored. „Treba samo da poričeš umešanost“, rekla je tom prilikom. „Nisam sigurna da to tako funkcioniše“, odgovorila sam kroz smeh.

Rekla bih joj da niko nije očistio tragove ružičastog voska iz niše pored kabineta za muzičko, gde smo se Sojer i ja sakrili sa balonima i kapkejkom sa upaljenom svećicom kako bismo je iznenadili za rođendan.

Sojer.

Sama pomisao na njegovo ime deluje kao pesnica u stomak. Ne mogu danas da razmišljam o njemu. Previše je i ono što sam dosad videla. Dodam li i njega na spisak, grudni koš će mi eksplodirati.

I zato mi, *naravno*, Sojer upravo ulazi u vidno polje. Eno ga na kraju hodnika, nadvija se nad Majkom Linom dok razgovaraju o nečemu što izmamљуje kez na njegovo lepo lice.

Moja reakcija je toliko snažna da sam primorana da zastanem. Naslanjam se na zid i krvnički stežem knjige u naručju. Naslov „Integrali“ će mi verovatno danima ostati urezan u kožu.

Izenada, kao da je nekako osetio moje prisustvo, Sojer podiže pogled ka meni. Prestajem da dišem. Prvi put od sahrane vidim njegove blage, smeđe oči.

Samo što u njegovom pogledu nema nečeg blagog.

Sojer, momak koji je svaki mesec proveden u vezi sa Hejli proslavljao malim, savršenim poklonima; koji je svaki put kad bi se Hejli razbolela imao dovoljno strpljenja da nas snabdeva kokicama i sprajtom tokom *celog* filmskog maratona *Sumraka*; koji je voleo moju najbolju drugaricu koliko i ja...

Taj Sojer me trenutno strelja gnevnim pogledom, koji u meni izaziva potrebu za povraćanjem.

Znala sam. *On krivi mene.*

Trebalo bi da nastavim da ga gledam pravo u oči. Da dozvolim da me njegova osuda sprži. Zaslužujem to, za ono što sam mu ukrala. Za ono što sam ukrala od nje.

Ali ja se, umesto toga, okrećem u mestu, gutajući jecaj – spremna da se dam u beg kroz hodnik, iz škole, možda zauvek. U planu me osujećuje direktan sudar sa gospodinom Vilkensom.

„*Oho! Zakoči malo!*“ Školski psiholog posrće unazad, istovremeno me hvatajući za ramena kako bi me sprečio da padnem.

„O bože, *izvinite!*“, trtljam prepadnuto.

„Ne, ne, Ela, u redu je. Dobro sam.“ Naginje se kako bi mi uhvatio pogled. „Hej. Hej. Drago mi je što smo naleteli jedno na drugo. Kako si?“

Sležem ramenima, nemam poverenja u sopstveni glas.

„Tako dobro, ha?“ Gospodin Vilkens je obično glatko obrijan, ali danas mu vilicu pokriva neuredna bradica. Njegove obično sjajne, plave oči danas deluju zamučeno i bojom podsećaju na modrice. Možda je on jedan od onih školskih savetnika kojima je zaista stalo do učenika. Možda je i on ovog jutra tužan.

Ta pomisao me teši.

„Ela“, kaže on, „znam da ti je danas teško. Nadam se da znaš da sam tu ako ti nešto zatreba.“ Gleda me kao da želi da kaže još nešto, ali školsko zvono mu prekida tok misli. „Aha, Zvonko Spasić!“ Smeje se. „Nemoj da zakasniš na čas. Razgovaraćemo uskoro, važi?“

Ćutke me posmatra dok odlazim. Baš lepo od njega što je toliko zabrinut, što želi da pomogne. *Ne brinite, gospodine Vilkense*, trebalo bi da mu kažem. *Uštedite trud i vreme za učenike koji nisu izgubljeni slučajeve. Za one koji to zaslužuju.*

Za učenike koji nisu ubili svoju najbolju drugaricu.

CELOG DANA SE TRUDIM da ostanem nevidljiva. Trudim se da ignorišem preke poglede, ali i one pune saosećanja, često i

sažaljenja. Kada pridem česmi, među okupljenim devojkama zavlada muk. Na času engleskog Sima Patel, s kojom nisam razgovarala još od osnovne škole, pruža mi kesicu kiselih gumenih bombona. „Pomislila sam da će ti dobro doći.“

Dok pred ručak stojim ispred svog ormarića, oko mene se istovremeno okupljaju svi oni koje od jutros pokušavam da izbegnem: stara ekipa. Ili bar ono što je ostalo od nje. Nija Vajli, Bet Haris, Rejčel Evans. Tu je čak i Skot Logan. Sojer je primetno odsutan. Ali nema te praznine koja se može porediti sa najočiglednijom, onom veličine kratera.

Svi oni su zapravo Hejlini prijatelji. Nija i Bet su sa njom trenirale atletiku, Bet i Rejčel su u vezi od devetog razreda, a Skot je kao prilepak koga se ne možete otarasiti ma koliko se trudili – dopola dvorska luda, otpola umišljeni tinejdžer. Hejli me je uvela u grupu. Bila je lepak koji nas je držao na okupu, a sada je raspad neminovan. Biće dovoljno da još nedelju dana ignorišem njihove pozive, pa ću se neprimetno izdvojiti u sopstvenu orbitu i svima će laknuti.

Ali u ovom trenutku mi se Betine ruke obavijaju oko vrata.

„Ela, gde si bila? Strašno me je zabrinulo što se ne javljaš! Zvala sam te skoro svaki dan!“

Nija je pažljivo odvaja od mene. „Lepo sam ti rekla, ni ja ti se ne bih javljala da me svakodnevno zivkaš.“

Bet se sa nadurenim izrazom lica naslanja na Rejčel, Nija odmahuje glavom i upućuje mi pogled pun izvinjenja. „Samo smo htele da čujemo kako si, Ela. Mislim... osim očiglednog.“

„Da, nedostaješ nam.“ Rejčel se skrušeno osmehuje; Bet zdušno klima glavom. Nija laktom podgurkuje Skota, koji stoji iza njih, udubljen u telefon.

„Aha, Ela, takođe, totalno smo uz tebe.“ Skot uspeva da na pola sekunde odvoji pogled od ekrana.

Nija mu šalje ljutit pogled, a zatim se okreće meni. „Pa, kako si?“

Bet i Rejčel deluju nervozno. Skot se ponovo isključio. Ali i jedno i drugo mi lakše pada od Nijinog saosećajnog, sveznajućeg pogleda.

„Nije bilo lako, ali dobro sam. Kunem se.“ Dajem sve od sebe da se osmehnem dok zaključavam ormarić. „Ne morate da brinete za mene. Hvala vam na tome, zaista. Ali dobro sam.“

Bet i Rejčel izgledaju kao da im je laknulo. Ali Nija se mršti.

„Ela, znaš da možeš...“

„Čula si je“, preseca je Skotov glas, praćen zvukom školskog zvona. „Dobro je. Čakre su joj odblokirane, aura joj je u redu, Merkur joj je retrogradan ili šta već. Kasnim na španski.“

Nija ga prati besnim pogledom, ali odustaje od ispitivanja. Uh, dobro je. Da jednom i od Skotovog kretenskog ponašanja bude neke vaje.

Ali tu nije kraj. I svi nastavnici žele da se uvere da sam okej.

Baš kao i gospodin Vilkens, i oni me nežno hvataju podruku, obraćaju mi se tihim glasom i pitaju kako sam. Kakav odgovor očekuju? *Šta* očekuju da im kažem za tri minuta između časova? Sve ono što nisam mogla da kažem roditeljima i raznim stručnjacima za mentalno zdravlje koje sam posećivala tokom protekla četiri meseca? Zato svakome dajem jedini mogući odgovor, jedini odgovor koji zapravo žele da čuju: „Sve je u redu. Dobro sam.“

Nekim čudom vreme nastavlja da teče, približavajući me polako kraju dana. Pa ipak, sve vreme imam utisak da sam u drvenom čamcu čiji su bokovi puni rupa. Kroz svaku od njih nadire voda. Svaka od njih je uspomena – prazno mesto u školskoj klupi, sto u kantini za kojim smo sedeli pune tri godine a koji su sada zauzeli neki klinici. Okean poda mnom hući, a ja pokušavam da zapušim svaku rupu, da sprečim prodiranje vode. Talasi me bacaju tamo-amo, ali ipak nekako nastavljam da plutam.

U tri i petnaest po podne oglašava se poslednje zvono.

Konačno.

Ženski glas zaustavlja moj sprint prema izlaznim vratima.

„Gospođice Grejam! Tražila sam vas.“ Gospođica Lengli, profesorka grnčarstva, doziva me rukom iz dovratka kabineta za likovno. Uputivši čežnjiv pogled ka izlazu na kraju hodnika, okrećem se i prilazim joj.

„Dobar dan, gospođice Lengli“, pozdravljam ljubazno, nameštajući torbu s knjigama na ramenu. Iznutra kuvam: svi moji južnjački maniri trenutno su angažovani na gašenju očajničke želje da zbrišem.

„Samo sam htela nešto da vam dam.“ Pokazuje mi prstom da sačekam, a trenutak kasnije se vraća sa malom kartonskom kutijom u rukama. Na jednoj strani kutije markerom su ispisana imena: ELA I HEJLI. Unutra su dve keramičke šolje.

I tek tako, čamčić koji sam celog dana uspevala da održim na površini počinje da tone.

„Pretpostavila sam da ćeš želeći da ih imaš“, šapuće gospođica Lengli. Tuga u njenom glasu gotovo da odražava moja osećanja. „Ispekli smo ih tek posle... U svakom slučaju, sačuvala sam ih za tebe.“

Dok zurim u kutiju, u grlu mi se formira knedla.

Ideja da napravimo šolje jedna za drugu bila je Hejlina. Trebalo je da iz njih pijemo kafu kada budemo cimerke na Džordžijskom univerzitetu. Izgledala je tako ponosno kada mi je pokazala svoj dizajn: crtež šolje sa kitnjastim slovom „P“ na jednoj strani. „P“ kao... *proteza*. Kada sam joj rekla da *nema šanse* da ću piti kafu iz *šolje za protezu*, podigla je ruku.

„Čekaj, saslušaj me. Ovo je šolja koju ćeš koristiti do kraja života. Samo te pripremam za najbolju fazu našeg prijateljstva: kad budemo matore i senilne. Zamisli kakvo će to biti ludilo.“ Pogledala me je onim zelenim očima i šeretski se iscerila. „Pri svakom susretu ćemo iznova otkrivati da smo najbolje drugarice.“ Slegla je ramenima. „A imaćeš i u čemu da držiš protezu.“

Obe šolje su sjajno ispale.

Jedva registrujem oproštaj od gospođice Lengli. Izlazim iz školske zgrade u magnovenju, nesposobna da odvojim oči od šolja, koje zveckaju jedna o drugu u kutiji. Volela bih da mogu da odvratim pogled. Želim to, zaista. Najradije bih ih zavrljačila u provaliju, ali znam da bi to bilo kao da sam iščupala neki vitalni organ i izgazila ga. Mislim da bez njih ne bih mogla da nastavim da funkcionišem.

Prelazim prstima preko šolje koju je napravila Hejli. Na dnu osetim neravninu, deo koji je zaboravila da uglača. Ali kada malo bolje pogledam, primećujem tanke zakrivljene linije, pravilnu šaru.

Hejlin otisak.

Donekle sam svesna sveta oko sebe. Neki deo mog mozga registruje nebo, možda malo trave. Glasove u daljini.

Ali trenutno mogu da se koncentrišem jedino na malu neravninu pod mojim kažiprstom.

Sve se odvija nezamislivom brzinom.

Preda mnom su zaslepljujući farovi, autobus mi tutnji pravo u susret. Čuju se vrisci, trubljenje koje podseća na riku ogromnog zmaja. Srce mi je u grlu. Moja poslednja misao: *Zaštiti šolje!* Iznenada letim unazad.

Nisam mrtva.

Sudaram se sa nečim čvrstim. Moj pometeni mozak iz nekog razloga misli da je reč o zidu, ali ovaj zid je topao, a čini se i da ima puls. Neko me je povukao sa puta. Neko me je spasao.

Podižem glavu i susrećem razrogačeni, preplašeni pogled Sojera Hokinsa.

„Sojere!“ , uzvikujem zadihano, izvlačeći mu se iz ruku. Sadržaj torbe mi se rasuo po školskom travnjaku, ali u rukama i dalje stežem kartonsku kutiju. Šolje su, nekim čudom, ostale čitave.

„Ela.“ Sojer dahće, lice mu je mlitavo od šoka. Jednom rukom se drži za grudi, a prsti druge su mu zariveni u gustu kosu. Nekoliko puta duboko udiše kako bi se smirio i zatvara oči. Kada ih ponovo otvori, pogled mu je gnevan.

„Ela“, reži ljutito, „o čemu si, dođavola, razmišljala? Mogla si da pogineš. Bukvalno *da* pogineš. Da nisam stajao ovde, da nisam gledao... *Gospode!*“

„Zašto si stajao ovde?“ Potreban mi je trenutak da ukapiram da sam to izgovorila naglas.

„Molim?“ Zastao je i posmatra me zbunjeno.

„Zašto si me gledao? U stvari“, gutam knedlu, „zašto si me uopšte spasio?“ Na moj užas, oči počinju da mi se pune suzama. Više nisam u stanju da se pretvaram da sam dobro.

Sojerovo lice je iznenada bledo. Ljutnja nestaje iz njegovog izraza i, ako je to uopšte moguće, sada kao da je uznemireniji mojim rečima nego mojom prethodnom nepažnjom. Liže usne, usta mu se otvaraju, ali iz njih ne izlazi ništa.

Želim da čujem njegov odgovor. Mikroskopsko zrnce nade, negde duboko u mom stomaku, preklinje me da ostanem, da saslušam šta ima da kaže.

Ali ne činim to. Ne mogu.

Već znam odgovor. A i najmanja ljubaznost iz njegovih usta bila bi sažaljenje, milosrđe koje ne zaslužujem. Okrećem se na peti i odlazim.

Ne doziva me. Ona trunka nade podstiče me da bacim pogled preko ramena, samo jednom. Ne činim to.

Zaklinjem se da više nikada neću razgovarati sa Sojerom.

Drugo poglavlje

Ela

U povratku kući, naslanjam čelo na prljavi autobuski prozor i u mislima neprestano premotavam trenutak kada sam pomislila da ću umreti. Približavanje farova, miris zapaljene gume i dizela. Nema vremena za vrištanje, nema vremena za razmišljanje – ni za šta drugo do za strah da će se šolje, koje mi trenutno zveckaju u krilu, razbiti.

Hejli, da li si imala vremena da bilo šta pomisliš?

Poznajući Hejli, ona bi u poslednjim trenucima verovatno krcnula zglobovima prstiju i izazivački promrsila: *U redu, da vidimo šta umeš.*

I dalje mi nije jasno kako je moguće da nje nema, a ja sam još tu.

A čini se da nije ni Sojeru.

Šta li bi rekao da sam sačekala da mi odgovori? Da li bi mi otkrio kako se *zaista* oseća?

Poznajem Sojera. Nije čudovište. *Naravno* da bi rekao: *Da, Ela, drago mi je što se nisi pretvorila u pljeskavicu na asfaltu pred mojim očima.* Čak i ako u dubini duše veruje da je umesto Hejli trebalo da stradam ja.

Istini za volju, malo je falilo da se to i dogodi. Tako su mi bar rekli u bolnici, gde sam se probudila sa slomljenim

rebrima, potresom mozga i bez sećanja na prethodna dvadeset četiri časa.

„Reakcija na traumau“, rekli su lekari. „To je sasvim normalno.“ Kao da u svemu ovome ima ičeg normalnog. Kazali su da postoji mogućnost da mi se sećanje vrati, ali za sada... ništa. A imajući u vidu ono što sam saznala od policije, nisam sigurna ni da li to želim.

Sve se desilo posle žurke u Skotovoj kući prošlog proleća, samo nekoliko nedelja pred kraj jedanaestog razreda. Svedoci su rekli da su me videli kako pijem pivo, a zatim puštam pijanu, uzrujanu Hejli u svoja kola, pre nego što sam sela za volan. U trenutku kada sam automobilom proletela kroz zaštitnu ogradu ispred mosta na reci Silver, vraćale smo se kući. Pronašli su me u smrskanom vozilu, koje je zaustavila velika stena, tik iznad uskomešane reke.

Hejli nije pronađena.

Za njom je ostala samo rupa u šoferšajbni kroz koju je izletela iz kola i krv na razbijenom staklu. Nije bila vezana, a rečeno mi je da, čak i da nije poginula od udara, nije bilo nikakve šanse da preživi pad u reku. Reka je poznata po jakim strujama, oštrom stenju i iznenadnim padovima – nema stanovnika Sidarbruka koji ne zna kakva opasnost preti od njenih voda.

Spasioci na kraju nisu ni uspeali da pronađu Hejlino telo. Pokušavali su, naravno, ali s obzirom na snagu struja, nije se znalo gde je ono moglo da završi, a čak i najiskusniji ronici su oklevali da uđu u vodu. Posle nedelju dana i incidenta u kome je jedan spasilac jedva izvukao živu glavu potraga je obustavljena.

Hejli je bila mrtva, a krivica je bila samo moja. Ja sam pila pivo. Ja sam vozila. Ja sam je ubila.

Autobus se zaustavlja uz škripu kočnica. Moja stanica. Zlatno popodnevno sunce baca duge senke preko travnjaka. Polako se smrkava, ali vlažnost je i dalje prevelika.

U kući vlada tišina. Pre godinu dana mama bi počela da me saleće čim bih otvorila vrata. *Hoćeš li da zajedno proučimo nastavne planove? Jesu li ti dali raspored plivačkih mitinga? Da li je gospođa Preskot dobila moj imejl?* Moja mlađa sestra Džes bi mi pokazala podršku tako što bi zakolotala očima, a nešto zatim bi kući stigao tata, koji bi me spasao nekom od svojih šala, zbog koje bi ga mama dobronamerno udarila po ruci i konačno me ostavila na miru.

Ako bi Hejli bila sa mnom, a to se dešavalo prilično često, mama bi svu pažnju usredsredila na nju, kao zaštitnički nastrojena kvočka koja ne može da utuvi u glavu da novopridošlo pile nije njeno. Hejli je u tome uživala. Čak i kada bi mama počela da joj zakera zbog loših ocena.

Iz pravca poda dopire mjauk. Sivo mače mi se trlja o noge i neodoljivo trepće zelenim očima. Još jedan mjauk.

„Gde ti je ogrlica, Midna? Opet si gola.“ Prebacujem kutiju sa šoljama u jednu ruku i saginjem se da je podignem drugom. Midna počinje da prede kad joj zagnjurim lice u krzno i krenem ka svojoj sobi. Ramenom otvaram vrata i puštam je da mi iskoči iz ruke kako bi se sklupčala na radnom stolu. Šolje zveckaju u kutiji. Srce mi se steže dok ih spuštam na pod i guram pod krevet.

Midna se nečim zabavlja na stolu. Ispod šape joj izvlačim *Tajne saveza*, drugi roman serijala *Čudesni svetovi*. Prva knjiga me je oborila s nogu.

„Još je nisi pročitala?“ Džes stoji naslonjena na ram vrata, zelena senka na kopcima i tamni sjaj za usne naglašavaju lepe crte njenog lica – bez sumnje delo njene najbolje drugarice Keli, koja je sa četrnaest godina već pravi kozmetički guru. Zamišljam Keli kako, kikoćući se, prelazi četkicom preko kapaka moje sestre. Uspevam da potisnem nalet ljubomore koji u meni izaziva taj prizor.

Pročišćavam grlo.

„Nisam znala ni da je objavljena“, šapućem. Posle svega što se dogodilo, potpuno sam je zaboravila. Nešto što sam pre godinu dana označila u svom kalendaru i sa uzbuđenjem iščekivala. Ne pamtim kad mi je poslednji put palo na pamet da otvorim knjigu.

„Bez spojlera, ali odlična je.“ Džes sleže ramenom. „Možda će ti skrenuti misli sa svega.“

„Hvala“, odgovaram, iskreno dirnuta. Trenutno nisam u stanju da procedim više od te jedne reči, ali nadam se da shvata koliko mi njen gest znači.

Džes klima glavom. „Još nešto.“ Podiže ruku, a na prstu joj visi iznošena ljubičasta ogrlica sa zvončetom. „Bila je u saksiji. Lišće monstere ponovo je stradalo. Mama neće biti srećna.“

„Devojke!“ Mamin glas prati zvuk otvaranja i zatvaranja zadnjih ulaznih vrata. Midna se migolji dok joj vraćamo ogrlicu na vrat, a zatim laganim korakom izlazi iz sobe (verovatno da bi nastavila dremku među maminim sobnim biljkama). Mama se pojavljuje u dovratku. Radila je u dvorištu. Na čelu joj svetlucaju graške znoja i miriše na sunce. Bluza boje breskve, međutim, i dalje deluje besprekorno, a nokti su joj čisti.

Moja savršena majka. Posmatrajući je, postajem akutno svesna rascepa između onoga što sam danas i onoga što sam nekad bila – njena savršena ćerka.

Način na koji joj je pogled prikovan za moje oči govori mi da i nju verovatno more slične misli. Ali ta tuga? To razočaranje? Da, zaslužujem to.

Posle trenutka nelagodne tišine Džes pročišćava grlo.

Zvuk mamu trže iz misli. „Možete li da mi pomognete oko večere? Tata se uskoro vraća s posla.“

U kuhinji Džes prihvata krompir koji je mama izvadila iz špajza, a ja se bacam na pranje sudova.

„I?“, pita mama, okrenuvši se prema meni. „Kako je protekao prvi dan?“